

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/181/2024
Identifikačné číslo spisu:	2321204962
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2321204962.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ H. D., narodený X. H. XXXX, 2/ Y. D., narodená X. S. XXXX, Š., F. XX, obaja zastúpení advokátom Mgr. Ondrej Bartošovič, Šaľa, Pazmáňa 2020/30, proti žalovanej: H. D., narodená XX. E. XXXX, Š., S. XXX/XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou: Čibrik & Blazsek advokátska kancelária s.r.o., Šaľa, Hlavná 14, IČO: 46 255 010, o vrátenie daru, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 30C/21/2021, o dovolaní žalobcu 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 05. decembra 2023 sp. zn. 24Co/124/2023-144, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej voči žalobcom 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) odmietol odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného Galanta z 18. mája 2023 č. k. 30C/21/2021-106 (ďalej len „súd prvej inštancie“), ktorým zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/ o vrátenie darovaných nehnuteľností a priznal žalovanej voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % .

2. Odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ bolo vyhotovené formou elektronického formulára s názvom „Odvolanie“ (č.l. 141 spisu), v ktorom je v kolónke predmet uvedený len „odvolanie“ a v texte „Dobrý deň. V prílohe zasielam odvolanie žalobcov proti rozsudku sp. zn. 30C/21/2021 o vrátenie daru. S pozdravom E.. S. L., advokát.“ K podaniu je elektronicky pripojená príloha - odvolanie (č.l. 116 a nasl.), v ktorej je obsiahnutý samotný text odvolania. Z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe (č.l. 142) vyplynulo, že formulár Všeobecná agenda s názvom „odvolanie“ bol platne podpísaný elektronickým podpisom advokáta žalobcov 1/ a 2/. Pripojený dokument - odvolanie bolo bez podpisu alebo pečate.

2.1. Odvolací súd zistil, že právny zástupca žalobcov 1/ a 2/ súdu prvej inštancie doručil elektronickú správu, ktorá obsahovala elektronický formulár s názvom „odvolanie“ spolu s prílohou. Zatiaľ čo ale

formulár obsahujúci výlučne označenie veci bol opatrený kvalifikovaným elektronickým podpisom, samotný text odvolania žiadny elektronický podpis neobsahoval, teda nebol autorizovaný podľa zákona o e-Governmente. Podmienka kvalifikovaného elektronického podpisu odvolania ako prílohy elektronického podania vyplýva najmä z ust. § 23 ods. 1, § 24 ods. 5, ako aj § 25 Zákona o e-Governmente (viď nález Ústavného súdu SR z 3.2.2022 č.k. II.ÚS 442/2021). Vychádzajúc z uvedeného, keďže odvolanie proti predmetnému uzneseniu bolo urobené v elektronickej podobe bez autorizácie, pričom zároveň nebolo v zákonom stanovenej lehote 10 dní ani dodatočne doplnené v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe riadne autorizované, pričom súd na dodatočné doplnenie podania nevyzýva, keďže absentuje platná autorizácia odvolania podľa § 23 ods. 1 Zákona o e-Governmente, ktorá je podmienkou samotného vzniku podania, hľadá sa naň, ako keby nikdy nevzniklo. Na elektronickú prílohu odvolania obsahujúcu samotný obsah odvolania včítane odvolacích dôvodov, na ktorej absentovala platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 Zákona o e-Governmente, preto nebolo možné prihliadať. Bolo teda nevyhnutné konštatovať, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ v autorizovanom rozsahu (v ktorom naň bolo možné prihliadať) neobsahovalo podstatné náležitosti odvolania, najmä v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) v zmysle § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Nakoľko odvolanie žalobcov 1 a 2 neobsahovalo zákonné náležitosti, pričom pre tieto vady odvolania nebolo možné v odvolacom konaní pokračovať, odvolací súd odvolanie žalobcov 1 a 2 podľa § 386 písm. d) CSP odmietol.

2.2 O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom 1 a 2, pričom nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca 1/ včas dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Pripomenul, že samotný odvolací súd konštatoval v bode 3 uznesenia, že podanie, teda formulár, bol platne podpísaný elektronickým podpisom. Civilný sporový poriadok, ani zákon o e-governmente nevymedzujú, čo presne má byť myslené „podaním“, ktoré musí byť podpísané elektronickým podpisom. Podľa neho je striktné formalistickým prístupom súdu, ak podanie odmietne z dôvodu, že príloha nebola podpísaná, pričom celé podanie podpísané je. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že práve príloha musí byť podpísaná ZEP, a nepostačuje, ak je podpísané teda platne autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona o e-governmente celé podanie, v ktorom je ako príloha samotný text odvolania obsiahnutý. Dovolateľ dal do pozornosti, že na dennej báze podáva rôzne podania, vrátane opravných prostriedkov prostredníctvom služby Všeobecná agenda, pričom prílohy obsahujúce odvolanie, či iné opravné prostriedky, nikdy nepodpisoval zvlášť, a podpisuje len formulár. Teda odvolací súd sa v riešenej veci odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keď podanie odmietol. Ako príklady iných podaní uviedol viaceré konania so spisovými značkami, pričom nikdy nedošlo k odmietnutiu podania. Následne svoju argumentáciu zamerail na námietky voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

4. Žalovaná sa stotožnila s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré považuje za správne a zákonné. Dovolanie považuje za neopodstatnené a nedôvodné. Odvolanie žalobcu neobsahovalo všeobecné náležitosti podľa ustanovenia § 363 CSP keďže nebolo podpísané elektronickým kvalifikovaným podpisom, teda nebolo autorizované v zmysle § 23 zákona č. 305/2013 Z. z. a preto odmietnutie odvolania žalobcu bolo v súlade so zákonom, najmä s § 386 písm. d) CSP. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podporil svoje vyjadrenie o rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a komentár CSP.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalovaní dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana sporu bola zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

K uvedenej problematike sa vyjadril ústavný súd vo svojom náleze z 03. februára 2022 sp. zn. II. ÚS 442/2021: „V sťažovateľkinej veci tak nebolo podstatné, či všeobecné súdy vedeli alebo nevedeli, kto a v akej veci podanie robí alebo či sprievodný list bol podpísaný zaručeným elektronickým podpisom. Podstatné je, že podané odvolanie malo byť posúdené výlučne vo vzťahu k nenaplneniu zákonom predpokladanej formy podania podľa § 125 ods. 2 CSP, ktorá v prípade elektronickej formy podania vo veci samej vyžaduje autorizáciu podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. Aj z § 25 ods. 1 druhej vety zákona o e-Governmente vyplýva, že oprávnením orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov (v posudzovanom prípade pôjde o § 125 ods. CSP) je aj odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Podmienkou elektronického podania je platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente. V prípade, ak absentuje platná autorizácia podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, ktorá je podmienkou samotného vzniku podania, hľadá sa naň, akoby nikdy nevzniklo. Zákonodarca tak ustanovil z dôvodu, aby chýbajúca autorizácia elektronického podania nebola „len“ chýbajúcou náležitosťou podania, ktorú je možné dodatočne odstrániť.“ (dostupné na: <https://www.epi.sk/komentovaneustanovenie/Komentar-k-p-25-zakona-305-2013-Z-z-3.htm>). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ elektronické podanie nebolo úplné alebo bolo v zmysle platných osobitných predpisov nekorektné, má orgán verejnej moci právo odmietnuť takéto podanie, ako aj v danej veci nekonať či konanie zastaviť (podľa § 125 ods. 2 CSP v spojení s § 23 ods. 1 a § 25 zákona o e-Governmente).“

9. V zmysle uvedenej judikatúry ústavného súdu najvyšší súd musí konštatovať, že odvolací súd postupoval správne, ak odvolanie žalobcu odmietol. Postup odvolacieho súdu bol dostatočne odôvodnený. Z uvedeného dôvodu nie je možné vyhovieť dovolacej námietke žalobcu o nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu.

10. Najvyšší súd konštatuje, že uplatnenie dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. b), d), e), f) a h) CSP nebolo dôvodné, a preto podľa § 447 písm. c) CSP dovolanie odmietol.

11. Dovolací súd rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.